

NOMIKO BHMA

ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΒΡΑΒΕΙΟ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΜΟΣ 69 – ΤΕΥΧΟΣ 2
ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΛΕΤΕΣ

- 241 Προστασία του δικαιώματος της υποθήκης (Ι. Σ. Σπυριδάκης)
250 Η συμβολή της ενδιάμεσης διαδικασίας στην επιτάχυνση της ποινικής δίκης και ο εγγυητικός της ρόλος (Χ. Θ. Σεβαστίδης)

ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 279 ΜΕΦΑ8 3931/2020 Συνέπειες από την ερημοδικία του εκκαλούντος [που δικάστηκε ερήμην και στον πρώτο βαθμό] στις εργατικές διαφορές (Σ. Τσακιρίδης)
317 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠ (Σ. Ο. Χούρασογλου)
375 ΔΕΦΑ8 2706/2020 Προληπτικός έλεγχος δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο και σγάγημα αξίωσης εκτελεσθείσας υπηρεσίας εκ διοικητικής συμβάσεως (Κ. Γ. Τσιροβασίλη)
390 ΕΔΔΑ Υπόθεση VAVRICKA κ.α. κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (Αριθ. προσφ. 47621/2013 κ.α. της 8.4.2021) Δεν παραβιάζει την ΕΣΔΑ η υποχρεωτικότητα των εμβολίων (Β. Χειρδάρης)
405 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΔΔΑ 2020 (Β' ΜΕΡΟΣ – ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ) (Β. Χειρδάρης)
425 ΔΕΕ 2020: Υπόθεση «AZ» (C-510/19/24.11.2020) Προϋποθέσεις χαρακτηρισμού εισαγγελικής αρχής ως «δικαιοστικής αρχής εκτέλεσης» του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (Δ. Αρβανίτης)

ΘΕΜΑΤΑ

- 434 Η Ελληνική παλιγγενεσία του 1821 και η δικαιοκίη συνείδηση στην πορεία του νέου Ελληνισμού (Μ. Δ. Καράσος)
446 Ο Αλλοθίνος Δικαστής (Α. Π. Αργυρός)

II. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Μονομελές Εφετείο Αθηνών
Αριθ. 3931/2020

Δικαστής: Μ. Γκουρογιάννη, Εφέτης
Δικηγόρος: Ε. Μπατσούλη

Έφεση του εναγομένου κατά ερήμην σε βάρος του απόφασης στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών (εργατικών) διαφορών μετά τον ν. 4335/2015. Αν ο ενάγων-έφεσιβλητος επέσπευσε τη συζήτηση και ο εναγόμενος-εκκαλών δεν παραστάθηκε παρά τη νομότυπη και εμπρόθεσμη κλήτευσή του, η έφεση απορρίπτεται κατ' ουσίαν. Διαχρονικό Δίκαιο. (Άρθρα 524 §§ 2 και 3, 528, 242 § 2, 271 § 1, 272 §§ 1 και 2, 183, 495 § 3 ΚΠολΔ).

Η διάταξη του άρθρ. 524 § 3 του ΚΠολΔ, μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο τρίτο του ν. 4335/2015, που εφαρμόζεται επί εφέσεων που κατατίθενται μετά την 1.1.2016 (άρθρο ένατο), ορίζει ότι σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος η έφεση απορρίπτεται, ενώ προ της αντικαταστάσεώς του, δριζε ότι σε αυτήν την περίπτωση, εφαρμόζονται ως προς την έφεση οι διατάξεις για την ερημοδικία του ενάγοντος, οπότε εξετάζεται αν η συζήτηση γίνεται με επιμέλειά του, και έτσι αν αυτός δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή δεν λάβει μέρος κανονικά σε αυτήν, απορρίπτεται και πάλι η έφεση. Έτοι, παρά τη διαφοροποίηση στη διατύπωσή τους, η ρύθμιση που περιέχουν οι παραπάνω διατάξεις είναι όμοια, αφού σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ερευνηθεί κατ' αρχήν από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, ποιος επισπεύδει τη συζήτηση της έφεσης, καθώς και τη νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση του απουσιάζοντος εκκαλούντος, αν δεν είναι ο ίδιος επισπεύδων αυτής. Όταν την επισπεύση κάνει ο εκκαλών ή την κάνει ο εφεσιβλητος και ο εκκαλών σύμφωνα με τα προεκτεθέντα έχει κλητευθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα, το δικαστήριο θα απορρίψει την έφεση. Στην περίπτωση αυτή η απόρριψη της έφεσης λόγω της ερημοδικίας του εκκαλούντος δεν είναι τυπική, αλλά γίνεται κατ' ουσία, διότι αν και οι λόγοι της έφεσης στην πραγματικότητα δεν εξετάζονται ως προς το παραδεκτό και τη βασιμότητά τους, αστόσιο θεωρούνται κατά πλάσμα του νόμου ότι είναι αβάσιμοι και για την αιτία αυτή πάντοτε απορρί-

πτέοι, αφού το δικαστήριο δεν έχει τη δυνατότητα να εκδώσει αντίθετη απόφαση, δεχόμενο τους λόγους της έφεσης (ΟΛΑΠ 16/1990 Ελληνη 31. 804, ΑΠ 11/2016, ΑΠ 355/2016, ΑΠ 268/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Τα παραπάνω ισχύουν και για τις υποθέσεις που εκδικάζονται με την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614, 621, 622 του ΚΠολΔ), κατ' άρθρο 591 § 1 του ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 άρθρο τέταρτο του ν. 4335/2015 (βλ. ΑΠ 845/2012, ΕφΛαμ 22/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 6230/2009 Ελληνη 2010. 543).

Στην προκειμένη περίπτωση, φέρεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, η από 4.2019 (με αριθ. εκθ. καταθ. ...2019 στο εκδόν δικαστήριο και ...2019 στο Δικαστήριο τούτο) έφεση της εκκαλούσας - εναγομένης, κατά της με αριθμό2019 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που εκδόθηκε ερήμην της εναγομένης, κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614, 621, 622 του ΚΠολΔ). Η συζήτηση της έφεσης επισπεύδεται από την εφεσιβλητή, όπως προκύπτει από την προσκομιζόμενη από την τελευταία, με αριθμό .../2.7.2019 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, με έδρα το Πρωτοδικείο Αθηνών ... Ειδικότερα, από την έκθεση αυτή προκύπτει ότι, ακριβές επικυρωμένο αντίγραφο της έφεσης, με πράξη ορισμού δικασίου και κλήση προς συζήτηση, για την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας συνεδρίαση, επιδόθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα από την εφεσιβλητή στην εκκαλούσα. Η τελευταία όμως, δεν παραστάθηκε, ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεζούσιο δικηγόρο, όταν η υπόθεση εκφωνήθηκε από τη σειρά του πινακίου, ούτε κατέθεσε έγγραφη δήλωση, κατ' άρθρ. 242 § 2 ΚΠολΔ, ότι επιθυμεί να συζητηθεί η υπόθεση χωρίς την εμφάνιση του πληρεζούσιου της στο ακροστήριο, με έγγραφες προτάσεις. Επομένως, θα πρέπει να δικασθεί ερήμην και να απορριφθεί η έφεση, η οποία έχει ασκηθεί σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις και εμπρόθεσμα, εφόσον η εκκαλούμενη απόφαση επιδόθηκε στην εκκαλούσα στις ...3.2019 (βλ. την με αριθμό ...3.2019 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, με έδρα το Πρωτοδικείο Αθηνών) και η έφεση κατατέθηκε στη γραμματεία του εκδόσαντος αυτήν δικαστηρίου στις ...4.2019, ημέρα

Δευτέρα - ήτοι εντός χρονικού διαστήματος τριάντα ημερών - όπως προκύπτει από τη σχετική βεβαίωση της γραμματέως του δικαστηρίου εκείνου επί του δικογράφου της έφεσης (άρθρα 19, 495 §§ 1, 2, 498, 511, 513 § 1β, 516 § 1, 517 και 518 του ΚΠολΔ), ως ουσιαστικά αβάσιμη, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας. Πρέπει επίσης για την περίπτωση που η εκκαλούσα αισκήσει ανακοπή ερημοδικίας κατά της παρούσας απόφασης (άρθρο 501 του ΚΠολΔ) να οριστεί το νόμιμο παράβολο ερημοδικίας (άρθρο 505 § 2 του ΚΠολΔ, όπως η § 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 35 § 3 και 45 ν. 4446/2016 (ΦΕΚ Α 240/22-12-2016) και να καταδικαστεί αυτή στα δικαστικά έξοδα της εφεσιβλήτου, του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της (άρθρ. 176 και 183 του ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με 63 § 1α, 68 § 1 και 69 § 1 του ν. 4194/2013), όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

Για τους λόγους αυτούς

Δικάζει ερήμην της εκκαλούσας την από ...4.2019 έφεση κατά της με αριθμό/2019 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών).

Ορίζει το παράβολο ανακοπής ερημοδικίας στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

Απορρίπτει την έφεση.

Καταδικάζει την εκκαλούσα στα δικαστικά έξοδα της εφεσιβλήτου για τον παρόντα βαθμό δικαιοδοσίας, τα οποία ορίζει στο ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ.

ΣΧΟΛΙΟ

Συνέπειες από την ερημοδικία του εκκαλούντος (που δικάστηκε ερήμην και στον πρώτο βαθμό) στις εργατικές διαφορές

Η δημοσιεύσια απόφαση εκδόθηκε από το Μονομελές Εφετείο Αθηνών μετά από συζήτηση της υπόθεσης ερήμην της εκκαλούσας εταιρίας, η οποία άσκησε έφεση κατά της πρωτοδικής αποφάσεως, που εκδόθηκε επίσης ερήμην της. Το ενδιαφέρον στρέφεται σε δύο σημεία. Πρώτον, εφόσον η εκδίκαση στον πρώτο βαθμό έγινε ερήμην του ενογόμενου, η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, που επιλαμβάνεται μετά από έφεση του διαδίκου που δικάστηκε ερήμην στον πρώτο βαθμό, χωρίς να χωρεί δυνατότητα παρόστασης με δή-

λωση και δεύτερον σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος, η έφεση δεν απορρίπτεται για τυπικούς λόγους, αλλά κατ' ουαία.

Ι. Ειδικότερα, επί του πρώτου ζητήματος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρ. 524 § 2 ΚΠολΔ (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 1 άρθρ. τρίτο του ν. 4335/2015), που παραπέμπει στο άρθρ. 528 εδ. β' του ΚΠολΔ, η προφορική συζήτηση ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου είναι υποχρεωτική αποκλειστικά και μόνο όταν η έφεση κατά της πρωτοδικής απόφασης ασκήθηκε από το διάδικο που δικάστηκε ερήμην στον πρώτο βαθμό. Τούτο σημαίνει ότι, με την τυπική παραδοχή της έφεσης, η οποία λειτουργεί ως υποκατάστατο της καταργηθείσας αναποταλόγητης ανακοπής ερημοδικίας, εξαφανίζεται η πρωτόδικη απόφαση μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση (και τους πρόσθετους λόγους), χωρίς να χρειάζεται προηγουμένως να ευδοκιμήσει λόγος έφεσης¹ και συζητείται προφορικά η υπόθεση, ώστε να μπορέσει ο εκκαλών να προβάλλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει στον πρώτο βαθμό, αλλά δε τους πρότεινε, λόγω της ερημοδικίας του. Ως εκ τούτου, δε χωρεί παράσταση με δήλωση κατ' άρθρ. 242 § 2 ΚΠολΔ στην εκδίκαση εφέσεως που ασκήθηκε από διάδικο που δικάστηκε ερήμην στον πρώτο βαθμό². Και μάλιστα η εν λόγω απαγόρευση παράστασης με δήλωση ισχύει, όχι μόνο για το διάδικο που δικάστηκε ερήμην στον πρώτο βαθμό, αλλά και για τον αντίδικο, ο οποίος είχε παρασταθεί κανονικά ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου³. Διαφορετική ερμηνεία δε χωρεί, καθώς για να προβάλλει ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ο ερήμην δικασθείσις στον πρώτο βαθμό διάδικος τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προβάλλει πρωτοδικως, αλλά δε τους προέβαλε, λόγω της ερημοδικίας του, αποτείται ακρόσαση κατ' αντιδικία⁴.

Η δημοσιεύσια απόφαση για να καταλήξει στην διαπίστωση περί ερημοδικίας της εκκαλούσας εταιρίας αναφέρει ότι, ούτε παραστάθηκε ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, ούτε κατέθεσε δήλωση κατ' άρθρ. 242 § 2 ΚΠολΔ. Ωστόσο, ακόμα και αν η εκκαλούσα εταιρία κατέθετε δήλωση, τούτο δε θα ήταν νόλιμο, με δεδομένο ότι στον πρώτο βαθμό δικάστηκε ερήμην και επομένως η συζήτηση

1. ΑΠ 394/2011, Χριδά 2012. 55· ΑΠ 829/2008, Νο8 2008. 2457· ΑΠ 1015/2005, Ελληνη 2005. 1100.

2. ΕφΑΔ 13/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

3. ΕφΑΔ 2475/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕφΠατ 99/2019, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

4. ΑΠ 1040/2013, Χριδά 2014. 128· ΑΠ 280/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 158/2010, Ελληνη 2011. 1386· ΕφΑΔ 2646/2011, ΕφΑΔ 2011. 1066· ΑΠ 1368/2008, Ελληνη 2011. 454.

της εφέσεως που όσκησε (η εκκαλούσα εταιρία), έπρεπε να γίνει υποχρεωτικά εκ του νόμου προφορικά με παράσταση ενώπιον του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου. Στην εν λόγω περίπτωση δε χωρούσε δυνατότητα παράστασης με δήλωση της εκκαλούσας εταιρίας, όπως αφήνει να εννοηθεί εισφαλμένα η δημοσιευθεία απόφαση. Από την άλλη πλευρά, ορθώς η εκφραστής δεν παραστάθηκε με δήλωση, αλλά εμφανίστηκε μετά της πληρεξαύσιος δικηγόρου της κατά την εκφώνηση της υποθέσεως στο ακροατήριο του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών και κατέθεσε προτάσεις επί της έδρας.

II. Επί του δεύτερου ζητήματος επισημαίνεται ότι αν η συζήτηση ενώπιον του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου γίνει ερήμην του εκκαλούντος, τότε η έφεση απορρίπτεται κατ' ουσία, ως ανυποστήρικτη⁵, διότι ο εκκαλών με την απουσία του ή τη μη προσήκουσα παράστασή του (αν παραστάθηκε με δήλωση, παρόλο που δικάστηκε ερήμην στον πρώτο βαθμό), θεωρείται ότι παραπέται από την έφεση και αποδέχεται την πρωτόδικη απόφαση⁶. Με άλλα λόγια, ας περιπτωσῃ ερημοδικός του εκκαλούντος, ναι μεν οι λόγοι έφεσης δεν εξετάζονται⁷, αλλά η έφεση απορρίπτεται κατ' ουσία και όχι για τυπικούς λόγους, διθέντος ότι, η εξέταση της παράστασης του εκκαλούντος προηγείται της εξέτασης των τυπικών προϋποθέσεων της εφέσεως, η δε απουσία του εκκαλούντος οδηγεί σε απόρριψη της εφέσεως για ουσιοστικούς λόγους⁸. Δηλαδή, επί ερημοδικίας του εκκαλούντος ναι μεν δεν εξετάζεται η βασιμότητα των λόγων της εφέσεως, αλλά η έφεση απορρίπτεται κατ' ουσία, καθώς οι λόγοι έφεσης θεωρούνται κατά πλάσμα του νόμου ως αβάσιμοι⁹. Η διάταξη του άρθρ. 524 § 3 εδ α' ΚΠολΔ εφαρμόζεται ανάλογα και στην ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών, παρά την αντίφαση που διαπιστώνεται μεταξύ του άρθρ. 524 § 3 εδ α' ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο η έφεση απορρίπτεται επί της ουσίας, και του άρθρ. 591 § 7 ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο η έφεση δεν απορρίπτεται, αλλά συζητείται ωσεί παρόντος του εκκαλούντος, δηλαδή με πλασματική παράσταση του εκκαλούντος, διότι η διάταξη του άρθρ. 524 § 3 εδ α' ΚΠολΔ ρυθμίζει ειδικώς την ερημοδικία του εκκαλούντος και ως εκ τούτου υπερισχύει της γενικότερης διάταξης του άρθρ. 591 § 7 ΚΠολΔ. Άλλωστε, η λύση αυτή προκρίνεται ως ορθότερη, όχι μόνο, διότι υπηρετεί ικανοποιητικά την οικονομία της δίκη και στην ε-

ξικονόμηση του μόχου των δικαστών¹⁰, αλλά και γιατί συνεχίζει την εφαρμογή των εποχιών συνεπειών επί ερημοδικίας του εκκαλούντος, όπως ίσχυε επί χρόνια στις ειδικές διαδικασίες προ των τροποποιήσεων που εισήγαγε ο ν. 4335/2015 και είχε υπηρετήσει επιτυχώς στην πράξη και τα συμφέροντα των διαδικασιών¹¹. Κατά συνέπεια, η δημοσιευθεία απόφαση διαπιστώνοντας την ερημοδικία του εκκαλούντος ορθώς απέρριψε την έφεση κατ' ουσία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΑΧΙΡΙΔΗΣ
Δικηγόρος, ΜΔ Παντείου Πανεπιστημίου

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

**Ειρηνοδικείο Χαλανδρίου
Αριθ. 70/2020**

Δικαστής: Χ. Σεραπτσή, Ειρηνοδίκης
Δικηγόρος: Α. Τσουλφίδου

Ερημοδικία των εναγόμενου στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών (μισθωτικών) διαφορών μετά τον ν. 4335/2015. Συνέπειες. Πλασματική Ομολογία των ισχυρισμάν του ενάγοντος σε δίκη επί αγωγής οφειλόμενων μισθωμάτων (Άρθρο ένατο ν. 4335/2015, I § 2-271 § 3, 591 § 1 εδ. α', 595, 614, 615-620, 649 § 2 ΚΠολΔ).

Από την προσαγόμενη και προσεπικαλούμενη έκθεση επίδοσης και συναφή βεβαίωση (βλ. σχετ. με αριθ. 2, 3), προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της υπό κρίση αγωγής με πράξη ορισμού δικασίου και κλήση προς συζήτηση για την ως άνω αρχική δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, επιδόθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα στην ως άνω εναγόμενη, κατά την οποία όμως η εναγόμενη δεν εμφανίστηκε όταν η υπόθεση εκφωνήθηκε και συνεπώς πρέπει να δικαστεί ερήμην.

Από την μεταβατική διάταξη της § 2 του άρθρου 1 άρθρου ένατου ν. 4335/2015 προκύπτει ότι οι νέες διατάξεις των άρθρων 591-645 εφαρμόζονται για τις κατατεθειμένες από 1.1.2016 αγωγές. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των άρθρων 591

5. ΕφΑθ 2475/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

6. ΕφΔ 13/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕφΠατ 156/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 1858/2014, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

7. ΕφΔ 9/2020, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

8. ΕφΔ 25/2019, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

9. ΕφΠατ 30/2021, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ· ΕφΠατ 29/2021, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ· ΕφΠατ 98/2019, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

10. ΕφΠατ 98/2019, με παρατηρήσεις Βαλμαντώνη, Ελληνη 2020, 158 επ.

11. Μακρίδου, Ειδικές διαδικασίες στον ΚΠολΔ μετά το ν. 4335/2015, 2017, 72 επ.· ΕφΠατ 98/2019, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

